



Ljubljana, 30.8.2017

Izjava za javnost

ČAS JE ZA DELAVSKE PLAČE!

Spoštovani!

Gospodarske krize je že zdavnaj konec in v ZSSS zahtevamo, da se delavske plače povišajo. Dovolj je bilo varčevanja na račun delavcev v zasebnem sektorju. Glavno breme krize so z odpuščanjem in zniževanjem plač nosili prav zaposleni v realnem sektorju. Skrajni čas je, da se plače povišajo upoštevaje inflacijo in produktivnost. Višje plače pomenijo bolj zadovoljne zaposlene, ki prispevajo k uspešnosti podjetij, pomenijo večje povpraševanje in prispevajo k višji gospodarski rasti.

Gospodarska rast je v Sloveniji med najvišjimi v EU, brezposelnost je rekordno nizka, izboljšuje se uspešnost poslovanja gospodarskih družb. Zaradi nizkih plač delodajalci težko najdejo zaposlene, trg dela namreč deluje, delodajalci pa trmasto vztrajajo, da kriza še vedno traja. Za Slovenijo so značilne nizke plače in velika koncentracija zaposlenih na spodnjem delu plačne distribucije. Po podatkih Statističnega urada v Sloveniji kar 2/3 zaposlenih prejema plačo nižjo od povprečne plače, kar 50 % pa plačo nižjo od 1362 eur bruto oziroma 922 eur neto. Na račun nizkih plač delavcev se omejuje tudi gospodarsko rast, saj se znižuje domače povpraševanje, prav tako pa se s politiko nizkih plač pritiska gospodarstvo v podrejeno in odvisno vlogo, ki temelji na proizvodnji proizvodov z nizko dodano vrednostjo.

ZSSS se pridružuje kampanji Evropske konfederacije sindikatov - ETUC, ki poziva k rasti in usklajevanju plač delavk in delavcev, ter k zmanjšanju razlik v plačah med vzhodnimi in zahodnimi državami EU. Prav tako pozivajo k povišanju minimalnih plač, ki naj znašajo vsaj 60 % povprečne plače v posamezni državi.

Povprečne plače so v Sloveniji in ostalih vzhodnoevropskih državah (EU11) nižje od povprečnih plač v zahodnoevropskih državah (EU15) in sicer ne samo v absolutnih vrednostih, ampak so tudi nižje kot bi lahko bile glede na ravni produktivnosti dela. V obdobju gospodarske krize se je razlika v plačah med članicami EU še dodatno povečala, saj so bili pritiski na nižanje plač v vzhodnoevropskih državah EU večji, prav tako je bila rast plač, v primerjavi z zahodnoevropskimi državami EU, v tem obdobju nižja. Podatki kažejo, da zaposleni v vzhodnoevropskih državah v povprečju zaslužijo skoraj polovico manj od povprečne plače zaposlenih v zahodnih državah EU (EU15), in sicer najmanj v Bolgariji 18 %, v Sloveniji pa v povprečju zaposleni prejemajo plačo v višini 60 % povprečne plače zahodnoevropskih držav (EU 15).

Analiza ETUI je pokazala, da so plače v proizvodnih dejavnostih držav centralne in vzhodne Evrope mnogo nižje kot bi lahko bile glede na ravni produktivnosti dela. ETUI ugotavlja, da obstaja »produktivnostna rezerva« ki zagotavlja prostor za povečanje plač v teh državah. Izračun je pokazal, da so v Nemčiji ob 100 eur stroškov dela ustvarili 132 eur dodane vrednosti, na Madžarskem so ob 100 eur stroška dela ustvarili 212 eur dodane vrednosti, v Sloveniji pa smo ob 100 eur stroška dela ustvarili 147 eur dodane vrednosti.

Skrajni čas je, da se plače delavcev v zasebnem sektorju po zniževanju in neusklajevanju zaradi krize, končno ustrezno povišajo. Dovolj je bilo varčevalnih ukrepov in stagnacije plač delavcev.

Mag. Dušan Semolič

Predsednik ZSSS

Handwritten signature of Dušan Semolič in cursive script.